Posudek na bakalářskou práci

Autor: Martina Bartošová
Název: Tropické deštné lesy: dynamika vývoje a vlivy lidské společnosti (učivo pro výuku zeměpisu na středních a vysokých školách)

Předložená bakalářská práce je rešeršního charakteru, v závěru autorka navrhuje pracovní list určený k výuce ve školách.

Práce má odpovídající rozsah (68 stran včetně příloh) a logickou strukturu. Je psána čtivě a srozumitelně, překlepy či pravopisné chyby jsou spíše výjimkou, častěji se objevují stylistické neobratnosti a nepřesnosti, ale i jejich míra je únosná (např. „dřevo na podpal“ na s. 42).

Značným kladem práce je množství použité literatury, a to včetně velmi aktuálních domácích i zahraničních zdrojů. Některé tituly však nejsou řádně citovány. V závěrečném seznamu literatury například není možné dohledat práci Moldana (2009), která je citována na s. 25, nebo v textu mnohokrát citovanou práci Valíčka a kol. (2002). U některých citací v textu chybí vročení – např. u práce Stilinga (s. 25, 3. ř. od konce stránky) nebo u jednoho z odkazů na již zmíněnou práci Valíčka a kol. (s. 27, 2. odst., 4. ř.). Práce Bičíka a kol. (1994) je v závěrečném přehledu literatury zařazena mimo abecední pořadí. Nestandardní je citace díla vydaného institucí Ministerio de obras públicas y urbanismo (1990), navíc v textu i v seznamu literatury uvedena s překlepem („do“ místo „de“).

Zásadnější připomínky mám k obsahové stránce předložené práce. V práci jsou sice formulovány cíle, které práce sleduje, ty se však úplně nekryjí s těmi, které jsou formulovány v zadání práce, ani s jejím vypracováním. Vzhledem k obsáhlosti tématu jsou cíle formulovány příliš obecně, takže autorka je naplňuje pouze povrchně. To se týká především části věnované aplikaci do výuky, kterou považuji za dosti odbytou. Autorka jí v textu věnuje necelé 2 strany, z toho více než polovinu věnuje zařazení zeměpisu v RVP (tedy problematice, která již byla mnohokrát popsána) a vysvětlení pojmů, se kterými již dále příliš nepracuje. U jednotlivých úloh je sice naznačeno, proč je autorka do pracovního listu zařadila, jasné stanovení konkrétních didaktických cílů a klíčových kompetencí, vědomostí či dovedností, které má pracovní list naplňovat, zde však schází.

K práci mám dále tyto připomínky či dotazy:

- Na s. 15 uvádíte, že tropický deštný les se může „pralesem“ či „džunglí“ stát až po zásahu člověka. Je to pravda? Vždyť pojmem „prales“ bývají obvykle označována lidskou činností minimálně dotčená lesní společenstva a pojem „džungle“ původně označoval krajinný typ stromovitých, křovinatých a travnatých porostů v tropických částech Indie, přeneseně (nepřesně) se pak tento pojem začal používat pro označení všech tropických pralesů. Objasněte prosím blíže rozdíly mezi výše uvedenými pojmy.
- Mapy na obr. 1 (s. 13) a 2 (s. 14) znázorňují rozmístění tropických deštných lesů. Jedná se o aktuální rozšíření nebo o rozšíření těchto lesů před zásahem člověka?
- Na s. 16 je uvedeno nepřesné vyjádření: „... po celý rok tu sluneční paprsky dopadají téměř kolmo na povrch... “ - mělo by být uvedeno, že toto platí pouze pro polední hodiny.
- Zejména v kapitole 6 postrádám konfrontaci více různých zdrojů informací. Např. v 1. odst. na s. 42 je tak zásadní informace jako je roční světový úbytek tropických deštných lesů porovnávána pouze ze dvou sekundárních zdrojů, přičemž práce Lomborga (2006) může být do určité míry považována za kontroverzní. Ani jedna ze dvou citovaných prací však není primárním zdrojem dat! Žádám autorku, aby pro účely obhajoby ověřila tuto informaci z

více zdrojů, pokud možno ze zdrojů primárních (oficiální světové statistiky, původní vědecké články apod.).

- Obr. 24 na s. 45 (v textu je na něj chybně odkazováno jako na obr. 25) je pravděpodobně poškozený, prudký úbytek lesů v severovýchodní části ostrova v roce 1973 a jejich následný návrat v roce 1985 se totiž zdá nepravděpodobný. U map navíc chybí legenda a měřítko.
- Místo termínu „globální oteplování“ je dnes obvykle používán spíše vhodnější termín „globální klimatická změna“.
- Na některých místech jsou zaměňovány tvary „xx %“ a „xx%“ (tedy s mezerou a bez mezery).
- Latinské názvy čeledí je zvykem psát kurzívou a s velkým počátečním písmenem. Kurzívou by měly být psány také latinské názvy druhů.
- Je zbytečné vyčleňovat samostatné kapitoly pro jeden odstavec (týká se např. kap. 4.2.2, 4.2.4, 4.3.1, 4.3.2 aj.).

I přes výše uvedené nedostatky předloženou bakalářskou práci **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 1. 9. 2011

RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.
oponent